

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філології

Кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Освітня програма «Середня освіта (польська мова і
література)»

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.02 Мова і література (польська)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” 08. 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація			
Назва дисципліни		Методика викладання польської літератури	
Викладач (-і)		Мартинець Алла Михайлівна	
Контактний телефон викладача		0989484139	
E-mail викладача		mlnr@i.ua	
Формат дисципліни		обов'язкова	
Обсяг дисципліни		180 годин, 6 кредитів	
Посилання на сайт дистанційного навчання		www://d-learn.pu.if.ua/	
Консультації		Згідно розкладу	
2. Анотація до курсу			
3. Мета та цілі курсу			
Познайомити студентів з історією виникнення, розвитку та становлення дисципліни. Дати основні базові знання щодо специфіки роботи з учнями різнорівневих вікових груп, а також методичним інструментарієм, покликаним оптимізувати роботу вчителя-словесника та учня. Зосередити увагу студентів на розбіжностях вузівських та шкільних видах аналізу тексту; дидактичних класифікаціях занять та їхній кінцевій меті; значенні фонових знань для сприйняття та розуміння учнями тексту; ролі позакласної та факультативної роботи щодо реалізації кінцевої мети літературної освіти школяра, новітніх формах роботи з текстом через призму компетенційних засад			
4. Результати навчання (компетентності)			
компетентності: основні етапи розвитку методичної думки та імена науковців, що її впроваджували; основну різницю у підходах роботи з учнями систематичного та пропедевтичного курсів; наявні у методиці класичні та новітні форми роботи з текстом; шляхи аналізу художнього тексту та їх відмінності відповідно жанрової своєрідності; специфіку, завдання та наповненість уроку відповідно його дидактичної характеристики; основний характер фонових знань, які можуть використовуватися на уроці літератури; завдання та цілі факультативних занять й позакласної роботи з літератури; форми та види позакласної роботи з літератури;			
компетенції : аналізувати шкільні програми з літератури, виділяти зміни й коментувати їх; готувати календарне планування; писати поширені конспекти уроків як для пропедевтичного так і для систематичного курсів; вибирати найоптимальніший шлях аналізу художнього тексту для учнів систематичного курсу та форми роботи з елементами аналізу для пропедевтичного курсу; виділяти етапи роботи з художнім текстом; підбирати та формувати систему різнорівневих завдань для перевірки рівня компетенції учнів з предмету; підбирати фоновий матеріал для реалізації навчальної теми, готувати роздатковий матеріал; виокремлювати матеріал для факультативних занять; писати сценарії для позакласної роботи з літератури.			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу			
Вид заняття			Загальна кількість годин
Лекції			24 години
семінарські заняття / практичні / лабораторні			–/ 18 годин/18 годин
самостійна робота			6 0 годин
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	014 Середня освіта	III	Нормативний

				й	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Вступ. Шкільний курс заруб. та польської літератури. Основні етапи розвитку методичної науки. (Методичні пошуки у 20 столітті.. Сучасний етап розвитку методики викладання літератури Вивчення польської літератури в українській школі).	Лекц.	26, 64, 50.	Проаналізувати діючі програми за курсом «Зарубіжна література» та «Польська література» загальноосвітній школі. З'ясувати спільні та відмінні риси. Зробити аналіз одного із шкільних підручників (за вибором студента).		Згідно розкладу
Тема 2. Методичні ідеї Султанова Ю. І. Їхнє місце та значення у методичній науці України. (Антична культура, шкільна програма і доробки Султанова. Місце та значення східної культури у шкільній програмі з літератур. Вивчення літератури національних меншин у школах України і	Лекц, прак.	26, 64, 55, 56, 57, 58.	Підготувати нотатки статей з виділенням основних думок їх автора. Скласти термінологічний понятійний словник кожної опрацьованого матеріалу. Підготуватись, на основі опрацьованої літератури, до участі у роботі круглого столу на тему: «Внесок доцента, кандидата педагогічних наук Султанова Ю. І. у розвиток та становлення методичної науки».	5 балів	Згідно розкладу

рль Султанова у цьому процесі. Методолог ічна основа методики викладання зарубіжної літератури).					
Тема3. Загальні питання методики викладання літератури. Психолого- педагогічна складова методики. (Поняття про методи, методичні прийоми види діяльності. Методика і педагогіка у контексті основних наукових проблем. Значимість вікової психології у роботі вчителя).	Лекц.	26, 64, 43.	Скласти словник педагогіко-методичної термінології учителя літератури.		Згідно розкладу
Тема 4. Вчитель- словесник. Організація його роботи (Особистісні якості вчителя- словесника. Професійні якості вчителя словесника Наукова організація праці вчителя. Співвідноше ння індивідуальн их особливостей та загальнонаук ових принципів діяльності учителя).	Практ., лабор.	9, 28, 31, 8, 33, 32, 63.	Законспектувати творчі ідеї учителів-практиків, описані у роботах з досвіду роботи вчителя-словесника. Опрацювати психолого-педагогічні тести для учителя. Електронна адреса: http://pidruchniki.ws/10291214/pedagogika/ pedagogichni situatsiyi ra : http://pidruchniki.ws/16910606/pedagogika/pedagogichni situatsiyi	5+5 балів	Згідно розкладу
Тема 5. Урок	Лекц,	2, 18, 12, 26, 15, 64.	Виписати з словника педагогіки визначення	5+5	Згідно

літератури. (Вимоги до сучасного уроку літератури. Типологія уроків у дидактиці. Типологія уроків літератури у методиці викладання літератури. Структура уроку літератури. Елементи гри на уроках, їхнє місце у структурі уроку. Планування роботи вчителя словесника Розвиток передового педагогічного досвіду).	прак., лабор.		поняття «нестандартний урок». Зробити планування теми «Творчість Стендаля» 10 клас (програма Ю.Ковбасенко). Написати розгорнутий конспект уроку за темою «Образ Собору. (За романом В. Гюго «Собор Паризької Богоматері»)). Підготувати матеріали для ігрової ситуації для кожного рівня: пропедевтики і систематики (тема за вибором студента).	балів	розкладу
Тема 6. Розвиток зв'язного мовлення. (Розвиток усного та писемного мовлення учнів на уроках літератури. Значення, функції й завдання уроків з розвитку мовлення. Їх відмінність від інших видів занять. Особливості організації уроків з розвитку мовлення. Різновиди письмових робіт з розвитку мовлення. Традиційні і нетрадиційні види завдань з розвитку мовлення).	Лекц, прак., лабор.	4, 61, 47, 53, 46, 47.	Проаналізувати програму: визначити місце уроків з розвитку мови в діючій програмі. Розробити конспект уроку з розвитку мовлення (клас і тема на вибір студента). Підготувати по одному завданню традиційного й нетрадиційного характеру з розвитку мовлення з його виконанням. Підготуватися до моделювання уроку чи його фрагменту.	5+5 балів	Згідно розкладу
Тема 7. Позакласне (додаткове)	Лекц, прак. лабор.	5, 11, 29, 3, 34, 37, 38, 39, 48, 50.	Опрацювати періодичні видання за останні два роки: <i>Зарубіжна література</i>	5 балів	Згідно розкладу

читання (Вивчення читацьких інтересів – необхідна умова керівництва додатковим читанням. Методи керівництва позакласним читанням. Особливості проведення уроків додаткового читання у пропедевтичн ому курсі. Особливості проведення уроків додаткового читання у систематично му курсі).			<i>Всесвітня література</i> й підготувати картотеку опублікованих розробок уроків додаткового читання. Прослідкувати динаміку. Проаналізувати програму по літературі, визначити місце, роль та значення уроків додаткового читання. За аналогом підготувати розгорнутий конспект уроку додаткового читання у пропедевтичному та систематичному курсах. (Матеріал і клас на ваш вибір).		
Тема 8. Інтерактивні і технології (Сучасний урок літератури в контексті суб'єктно- суб'єктних відносин. Традиції і новаторство в роботі вчителя- словесника. Вчителі- новатори. Поняття про новітні педагогічні технології).	Лекц., прак., лабор.	13, 21, 24, 27, 40, 49, 52,	Підготувати розгорнутий конспект уроку з використанням новітніх підходів. Опрацювати матеріали вчителів-новаторів (обласна картотека ППД).	5+5 балів	Згідно розкладу
Тема 9. Основні етапи вивчення літературно го твору (Підготовка до сприйняття. Етап сприйняття (читання) твору та його первісного осмислення. Етап підготовки до аналізу	Лекц., прак., лабор.	26, 64.	Проаналізувати по одному твору (епос, лірика, драма) використовуючи класичні шляхи аналізу тексту.	5 балів	Згідно розкладу

художнього твору. Аналіз (елементи аналізу) як етап вивчення художнього твору. Підсумковий етап вивчення художнього твору)					
Тема 10. Позакласна (позашкільна) робота з літератури (Значення, роль і місце позакласної роботи з літератури в системі роботи вчителя-словесника. Основні принципи організації та проведення позакласної роботи з літератури. Роль учителя в успішності проведення заходів з літератури).	Лекц., прак., лабор.	11, 16, 20, 35, 36, 62.	Опрацювати посібник для вчителя «Позакласна робота із зарубіжної літератури» А. Мартинець за розділами: <i>Клубна робота; Гурткова робота; Заходи-змагання; Заочна олімпіада.</i> Підготувати (<u>у групах</u>) літературні вікторини за творчістю Стендаля «Червоне і чорне»; Бальзака «Гобсек»; Достоевського «Злочин і кара», Толстого «Війна і мир» (згідно програми 2001 року для 10 класу). Підготувати (<u>у групах</u>), спираючись на опрацьований матеріал посібника, розгорнений сценарій літературного вечору за темою: антична література, література середньовіччя, література епохи Відродження, література класицизму (згідно виконання програми 2001 року для 9 класу). Розробити (<u>у групах</u>) план учнівської літературної конференції на тему «Модерністська проза на початку XX століття» (творчість М. Пруста, Ф.Кафки, Дж. Джойса) відповідно програмі 2001 року 11 клас. Підготуватись до роботи над складанням проспекту тижня зарубіжної літератури в школі. Підготуватись до вікторини побудованої на інформації з площини теорії літератури, що введена у шкільний курс зарубіжної літератури.	5+5 балів	Згідно розкладу
Тема 11. Критерії оцінювання	Лекц., лабор.	17, 42, 30, 60Ю 25, 44.	Знайти та виписати вимоги до оцінювання письмових робіт з світової літератури	5 балів	Згідно розкладу

навчальних досягнень учнів у системі загальноосвітньої середньої освіти (Загальні критерії оцінювання досягнень учнів у системі загальноосвітньої середньої школи. Поняття компетенції школярів. Основні групи компетенції. Оцінювання учнів).			5-11 класів. Законспектувати рекомендаційний матеріал, розроблених ЖОППО «Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів» Скласти по 5 тестових завдань за темою: «Роман Стендаля «Червоне і чорне» (10 клас), спираючись на вище зазначені принципи.		
Тема 12. Шкільний кабінет зарубіжної літератури (Специфіка роботи в кабінеті. Роль кабінету в організації проведених позакласних заходів з літератури. Обладнання кабінету літератури).	Лекц, прак. лаб.	6, 26, 41, 64	Підготувати фотомонтаж кабінету зарубіжної літератури рідної школи. Підготувати ілюстративний матеріал за творчістю одного з авторів для кабінету літератури. Розробити варіант індивідуальних карточок для кабінету методики. Розробити проект «Мій кабінет».	5 балів	Згідно розкладу
Тема 13. Теорія літератури і шкільна програма. (Науковий та шкільний ракурси на теорію літератури як науку. Теорія літератури у шкільній програмі. Основна школа і вивчення теоретичних питань на	Лекц, прак.	26, 45, 64,	Скласти словник літературознавчих понять згідно шкільного курсу «Польська література» та «Зарубіжна література» (за вибором студента).	5 балів	Згідно розкладу

уроках. Вивчення теорії літератури у профільній школі.					
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Стобальна система, з якої 50 балів студент збирає протягом семестру, а 50 балів відводиться на іспит.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне і емпірично верифіковане висвітлення питання.
Семінарські заняття	Відповідь оцінюється у площині п'ятибальної системи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліною форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів допуску до іспиту складає не менше 25 балів.

7. Політика курсу

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1 https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf) і [Положення 2https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)

8. Рекомендована література

1. Dialog w literaturach i językach slowianskich. – Opole, 2003.
2. Бабанский Ю. Оптимизация процесса обучения / Ю. Бабанский. – М.: Педагогика, 1977. – С. 59–66.
3. Бандура О. Читач і художня література / О. Бандура. // Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 3. – С.28..
4. Бусел С. Зв'язне мовлення на уроках зарубіжної літератури / С. Бусел. – Тернопіль, 2004.
5. Взаємозв'язок класного та позакласного читання. Режим доступу: <http://klasnaocinka.com.ua/ru/article>
6. Войтинович Г. Кабінет літератури / Г. Войтинович. – Зарубіжна література. – Число 19 (323). – С. 10-15.
7. Волошина Н. Й. Наукові основи методики літератури: Посібник. – К.: Ленвіт, 2002. – 344 с.
8. Вступ до педагогічної професії Мешко Г. М. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://academia-pc.com.ua/product/216>
9. Жабицкая Л. Г. К вопросу о психологическом исследовании критериев литературного развития / Л. Г. Жабицкая. // Вопросы психологии. – 1972. – №5. – С. 89-99.
10. Загальні вимоги до проведення уроків позакласного читання <http://www.google.com.ua/url>
11. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів / О. О. Ісаєва. – К.: «Ленвіт». – 2000.
12. Ісаєва О. О. Сучасний урок літератури: яким він є, яким він має бути / О. О. Ісаєва. //Всесвітн. літ в навч. закл. України. – 2008. – №5. – С. 3-6.
13. Ісаєва О. О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: монографія / О. О. Ісаєва. – К., 2003. – С.253 – 323.
14. Клименко Ж. В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2006. – 340 с.
15. Клименко Ж. В. Зарубіжна література. 7 клас. Розгорнуте планування уроків за програмою 2001 р. / Ж.В. Клименко. – К.: Ленвіт, 2002. – 128 с.
16. Коваленко Л. В. Тиждень зарубіжної літератури у школі Режим доступу: <http://razom.znaimo.com.ua/>
17. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти : [Електронний режим] / Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/11540804/pedagogika>
18. Лисовський А. М. Деякі проблеми шкільної літературної освіти / А. М. Лисовський. – К., 1995.

19. Мартинець А. М. Викладання зарубіжної літератури. [Текст]: методичний посібник для самопідготовки студента. – Івано-Франківськ, 2010. – 103 с.
20. Мартинець А. М. Позакласна робота з зарубіжної літератури [Текст]: посібник для вчителя. – К. : А.С.К., 2004. – 144 с.
21. Мартинець А. М. Сучасний урок зарубіжної літератури [Текст]: посібник для вчителя.– Харків: Видавнича група «Основа», 2005 – 170 с.
22. Мартинець А. М. Позакласна робота з зарубіжної літератури / А. М. Мартинець. – К.: «А.С.К.» – 2004.
23. Мартинець А. М. Сучасний урок зарубіжної літератури / А. М. Мартинець. – Харків, 2005.
24. Мартинець А. М. Нові педагогічні технології: інтерактивне навчання / А. М. Мартинець. Відкритий урок. – 2003. – № 7-8. – С. 28-31.
25. Методи контролю, перевірки й оцінки навчальних досягнень учнів : [Електронний режим] / Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/>
26. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник.– К.: ВД «Слово», 2010. – 432 с.
27. Мультимедійний урок чи урок з мультимедійною підтримкою? [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary
28. Наукова організація педагогічної праці [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/1873041035071/pedagogika>
29. Ніколенко О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури. О. М. Ніколенко, О. М. Куцевол. Київ: Академія. 2003.
30. Нові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів із базових предметів : [Електронний режим] / Режим доступу: <http://www.deltamatem.km.ua/>
31. Основи наукової організації праці в загальноосвітньому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://studentam.net.ua/content/view>
32. Особливості творчої методичної діяльності вчителя літератури [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.zakinppo.org.ua/>
33. Педагоги-новатори України [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.dnpg.gov.ua/scientific_information_work
34. Планування уроків позакласного читання в середніх класах. Режим доступу: http://ua-referat.com/Планування_уроків
35. Позакласна робота з літератури – застосування системи заходів Режим доступу: <http://www.testsoch.com/pozaklasna-robota>
36. Позакласна робота з літератури Режим доступу: Режим доступу: http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=257
37. Позакласне (додаткове) читання світової літератури в школі Режим доступу: <http://5fan.ru/wievjob.php?id=2597>
38. Позакласне читання літератури в школі Режим доступу: <http://butseroga.narod.ru>
39. Позакласне читання як засіб формування читача Режим доступу: <http://sokalschool2.at.ua/index/>
40. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – Київ. – 2002.
41. Пресман Л. П. Кабинет литературы. Л. П. Пресман. М., 1983.
42. Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти : [Електронний режим] / Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36975/
43. Про методологічні засади викладання зарубіжної літератури : [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.google.com.ua/url?sa>
44. Проблеми оцінювання навчальних досягнень учнів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій: [Електронний режим] / Режим доступу: <http://project.zu.edu.ua/conference/Images/>
45. Професія – вчитель літератури: Словник-довідник [упор. Т. Чередник]. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 140 с.
46. Розвиток зв'язного мовлення. Творча робота. Складання власної байки [http://www.testsoch.com/rozvitok- /](http://www.testsoch.com/rozvitok-/)
47. Розвиток творчих здібностей учнів на уроках світової літератури: [Електронний режим] / Режим доступу: <http://www.google.com.ua/ url?sa>

48. Розвиток читацької культури учнів школи на кроках позакласного читання Режим доступу: <http://tvori.com.ua/rozvitok>
49. Сайт вчителя світової літератури Ерученової В.М. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://kruchenova.wordpress.com/>
50. Світова література. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.google.com.ua/>
51. Ситченко А. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. – К.: Ленвіт, 2004.
52. Созикіна О. Інноваційні технології у викладанні зарубіжної літератури. Зарубіжна література. – Число 39 (343). – 2003. – С. 5-6.
53. Специфіка занять розвитку мовлення в курсі «Світова література» : [Електронний режим] / Режим доступу: <http://svitliteraturu.ucoz.ua/>
54. Структура діяльності вчителя у навчальному процесі [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/16570722/pedagogika>
55. Султанов Ю.И. Психолого-педагогічні основи розвитку літературної творчості та уяви школярівс. – Джерела. Науково-методичний вісник. – 1996.– № 3. – С.15-22.
56. Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці / Юрій Султанов / редкол. : І. В. Козлик (голова), А. М. Мартинець (відп. секретар) та ін.. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2013. – 324 с.: іл.
57. Султанов Ю. І Психолого-педагогічні основи розвитку літературної творчості та уяви школярів / Ю. І. Султанов, З. В. Юрченко // Джерела: Науково-методичний вісник. – Івано-Франківськ, 1996. – № 3(8). – С.15-22.
58. Султанов Ю. І. У світі античної літератури: Посібник для вчителя / Ю. І. Султанов. – Харків: Ранок, 2002. – 111 с.
59. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник; [за ред. О. І. Пометун] – К.: АСК, 2004 – 192 с.
60. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів: [Електронний режим] / Режим доступу: <http://www.zippo.net.ua/i>
61. Уроки розвитку зв'язного мовлення зі світової літератури : [Електронний режим] / Режим доступу: http://svitova-litera.at.ua/load/naprjamki_dijalnosti
62. Форми позакласної роботи Режим доступу: http://skripnikmarina.ucoz.ua/news/formi_pozaklasnoji_roboti
63. Храброва В. Персоніфікація як засіб підвищення ефективності особистісно орієнтованого навчання / В. Храброва // Всесвітня література в навчальних закладах України. – 2008. – № 7. – С. 13-16.
64. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : навч. посіб. –К.: Кондор, 2007. – 316 с.

Викладач кандидат педагогічних наук, доцент А.М.Мартинець